

Süsteemprogrammeerimine keeles C

Kaheksas loeng

Milles saame teada kuidas hallatakse aega, mis on socket, kuidas ühenduda üle võrgu, reastame baite, kuulame porte, saadame ja võtame vastu ning seejärel sulgeme ühenduse.

Eelmises osas (bittoperaatorid)

Opereerivad täisarvudel bitikaupa
Kasutage unsigned täisarve, vältite sellega
raskestileitavaid vigu

| - Bitwise OR

& - Bitwise AND

^ - Bitwise XOR

~ - Bitwise complement (igal bitil NOT)

<< - Bitwise shift left

>> - Bitwise shift right

Nihked on kahega korrutamised ja jagamised

Eelmises osas (Bittide testimine)

Biti testimiseks tehakse bititehe mingi maskiga

Biti ülaloleku testiks kasutame & tehet maskiga

Maske saab luua #define käsuga

Biti üleslukkamiseks omistatakse mask | tehtega

Mahavõtmine on & tehe ja ~(mask)

Lülitamine on ^ mask

Eelmises osas (Bit-fields)

Bitiväljad on struktuuri elemendid, mille maht on mingi arv bitte

Süntaks: unsigned int väljanimi :1
(pärast koolonit välja laius bittides)

Neid on võimalik kasutada tehetes arvudena, pöördumine nagu struktuuri elemendi poole

Sisemine ehitus sõltub implementatsioonist

Eelmises osas (Rekursioon)

Rekursiivne funktsioon kutsub iseennast välja

Tööpõhimõte: probleemi jagamine väiksemateks alamprobleemideks

Ei ole kiirem, tõhusam, mälusäästlikum. Tihti on lihtsam lugeda ja kirjutada kui mitterekursiivne.

Sobib hästi rekursiivsetele andmetüüpidele nagu näiteks puud.

Eelmises osas (süsteemikäsud)

Paljude käskude puhul pöördub arvuti operatsioonisüsteemi tuuma (*kernel*) poole.

Operatsioonisüsteemi tuumal on suuremad õigused, kui teie programmil

Eelmises osas (perror())

C funktsioonid määravad vea korral tihti ka globaalmuutuja *errno*, mille alusel on võimalik väljastada arusaadav veateade.

`perror()`, väljastab *standard error*isse veateate vastavalt *errno* väärtusele.

Eelmises osas (deskriptor)

Madalataesmelised UNIX kerneli käsud failidega opereerimiseks üle failideskriptori.

Failideskriptor on väike täisarv, mille abil viidatakse parajasti avatud failile.

Süsteem avab kolm kanalit: 0 – stdin; 1 – stdout;
2 – stderr

Eelmises osas (failid)

UNIXis on kõik asjad failid! Riistvaraseadmed, päris failid, FIFOd, sümbollingid, kataloogid...

Failide infot hoitakse *inode*'is, milles on faili number, tüüp, õigused, failile viitamiste arv, UID, GID, suurus, kasutamise ja muutmise ajad, kuid milles puudub failinimi.

Kataloog koosneb viitest iseendale, tase kõrgemal asetsevale kataloogile ja teistest paaridest *inode*: nimi

Eelmises osas (faili avamine)

Kanali avamiseks on funktsioon `open()`

Sellega on võimalik avada olemasolevaid faile, luua uusi, kirjutada olemasolevate lõppu, vastavalt käsule etteantud lippudele. Tagastatakse väike positiivne arv: failideskriptor

Kanal sulgetakse käsuga `close()`

Kanali saab streamiks käsuga `fdopen()`
Streamile vastava deskriptori saab käsuga `fileno()`

Eelmises osas (sisend/väljund)

`read()` ja `write()` kirjutavad failideskriptoriga etteantud kohtadesse.

tagastavad kirjutatud ja loetud baitide arvu. sa ei pruugi saada kogu soovitud mahtu.

eraldi puhverdamist antud käskudel ei ole: nad suhtlevad vahetult kerneliga

Eelmises osas (muud trikid)

Failideskriptoriga antud faili pointeri liigutamine
`lseek()`

Kanalit saab kloonida käskudega `dup()` ja `dup2()`
esimesele neist antakse ette ainult kloonitav
failideskriptor, teisele mõlemad (juba avatud kanal
suletakse)

Eelmises osas (faili linkimine)

`link()` käsk lingib etteantud faili etteantud failiks.
tulemuseks kaks sama inode'iga faili. failide
parameetrid on identsed.

`symlink()` käsk lingib viitega, st luuakse fail, millesse
on kirjutatud lingitava faili nimi ning mis enamasti
käitub nii nagu oleks see, millele viidatakse

`unlink()` kaotab viite failile. kui viidete arv on 0,
kustutatakse fail pärast viimase seda kasutava
programmi töö lõppu

Eelmises osas (faili seisund)

inode'i kohta saab infot käsuga `stat()` (ette antakse failinimi), `fstat()` (ette antakse deskriptor) või `lstat()` (sümboolse lingi puhul saame lingi enda info)

tagastab struktuuri `stat`, mille kirjeldab `sys/stat.h`

Eelmises osas (ligipääs)

`access()` käsk kontrollib protsessi õigusi antud failiga opereerida

`chmod()` ja `fchmod()` muudavad faili ligipääsuõigusi.

`chown()` ja `fchown()` muudavad faili omanikku ja gruppi

`umask()` määrab loodavate failide õigused, `unmask:` püstised bitid võetakse loabittidest maha

Eelmises osas (kataloogid)

`mkdir()` loob kataloogi, `rmdir()` kustutab selle (eeldusel, et kataloog on tühi).

`chdir()` ja `fchdir()` vahetavad töökataloogi, `getcwd()` tagastab töökataloogi

DIR tüüpi kataloogistreami avamine `opendir()` ja sulgemine `closedir()`, kataloogi sissekandeid loetakse `readdir()` abil; liigutakse `seekdir()` ja asupaika saadakse `tellmdir()` käsuga.

Eelmises osas (file tree walk)

`ftw()` funktsioon käib läbi etteantud kataloogi ja tolle alamkataloogide kõik failid, kutsudes igaühe puhul välja mindit etteantud funktsiooni

Eelmises osas (ioctl)

ioctl() saadab avatud failideskriptorile numbrilisi
käske

Tänases loengus

- ♦ Ajainfo haldamine
- ♦ Sisend ja väljund üle socketite
- ♦ Ühenduse loomine
- ♦ Hosti ja Võrgu baidijärjekord
- ♦ `bind()`, `listen()`, `accept()`
- ♦ Saatmine ja vastuvõtt
- ♦ Ühenduse sulgemine
- ♦ Serveri näide

Üldine eesmärk

- ♦ Tekitada klient-server paar, mis võimaldaks märkmete salvestamist
- ♦ Klient saadab sõnumi ja saab vastu 10 viimast salvestatud sõnumit ja nende ajad

Aeg

- Kuupäeva ja aja andmete muutmiseks vajalikud definitsioonid ja funktsiooniprototüübid leiab failist time.h .

```
typedef long time_t;      /* time value in seconds */  
typedef long clock_t;     /* time value in clock ticks */
```

```
struct tm {  
    int tm_sec;           /* seconds after the minute - [0,59] */  
    int tm_min;           /* minutes after the hour - [0,59] */  
    int tm_hour;          /* hours since midnight - [0,23] */  
    int tm_mday;          /* day of the month - [1,31] */  
    int tm_mon;           /* months since January - [0,11] */  
    int tm_year;          /* years since 1900 */  
    int tm_wday;          /* days since Sunday - [0,6] */  
    int tm_yday;          /* days since January 1 - [0,365] */  
    int tm_isdst;         /* daylight savings time flag */  
};
```

clock()

- ♦ `clock_t clock(void)` tagastab programmi jooksumiseks kulunud aja protsessori *tickides*.
- ♦ Tegelikku aja saamiseks jaga `clock()` tulemus `CLOCKS_PER_SEC` väärtusega (POSIX: 1000000)
- ♦ Esimese väljakutse väärtus ei ole defineeritud: tegelikku aja saamiseks käivita programmi alguses `clock` ja lahuta tulemuseks saadud arv järgmiste väljakutsete tulemusest.
- ♦ Clock võib ringiga algusse tagasi jõuda (32 bitisel arhitektuuril 1000000 juures iga 72 tunni tagant)

time()

- ♦ `time_t time(time_t *tptr)` tagastab vastavalt süsteemi kellale kalendriaja (sekundite arv keskööst (00:00) 1 jaanuaril 1970 (*Epoch*) UTC järgi).
- ♦ Kui `tptr` ei ole `NULL`, väärtustatakse pointeriga näidatud koht kalendriajaga.
- ♦ Implementatsioon on üsna naiivne, ei arvesta näiteks liigsekunditega (aatomikellades tehtavad korrektuurid vastavalt Maa pöörlemishäiretele)

struct tm, UTC, vööndiaeg

```
struct tm *gmtime(const time_t *timep);  
struct tm *localtime(const time_t *timep);  
  
extern char *tzname[2];  
long int timezone;  
extern int daylight;
```

- gmtime() lammutab sekundid komponentideks ja tagastab aja struktuuri UTC järgi
- localtime() lammutab samuti komponentideks, kuid annab kohaliku aja. Samuti väärtustab välised muutujad tzname ajatsooniga, timezone erinevusega UTC-st sekundites ning muutuja daylight, mis saab suveaja puhul nullist erineva väärtuse

Aeg stringiks

```
char *ctime(time_t *tptr);
```

- ♦ Teisendab sekunditega antud aja inimloetavale kujule:
 - "Tue Apr 16 10:49:08 1993\n"

```
char *asctime(const struct tm *tp);
```

- ♦ Teisendab struktuuriga antud aja inimloetavale kujule
- ♦ `ctime(t) == asctime(localtime(c))`

Ajavahemik

```
double difftime(time_t t0, time_t t1);
```

- ♦ Tagastab kahe ajahetke vahe sekundites
 - Väärtus on $t1 - t0$
- ♦ Programmi tööaja arvutamiseks küsi kaks korda aeg, siis kutsu välja `difftime()`

struct tm -> sekundid

```
time_t mktime(struct tm *timeptr);
```

- ♦ Teisendab komponentideks muudetud aja kalendriaja sekunditeks.
 - Struktuuri liikmeid tm_wday ja tm_yday ignoreeritakse, ülejäänud numbritest arvutatakse uus aeg
 - Kui väärtused on väljaspool nende maksimaalväärtusi, aeg normaliseeritakse (40 okt = 9 nov). Samuti määratakse tzname.
 - Kui aeg ei ole kalendriajaks teisenduv (sekundid 1970a 1. jaanuarist), tagastatakse (time_t)(-1) ja tm_wday ja tm_yday liikmeid ei torgita.

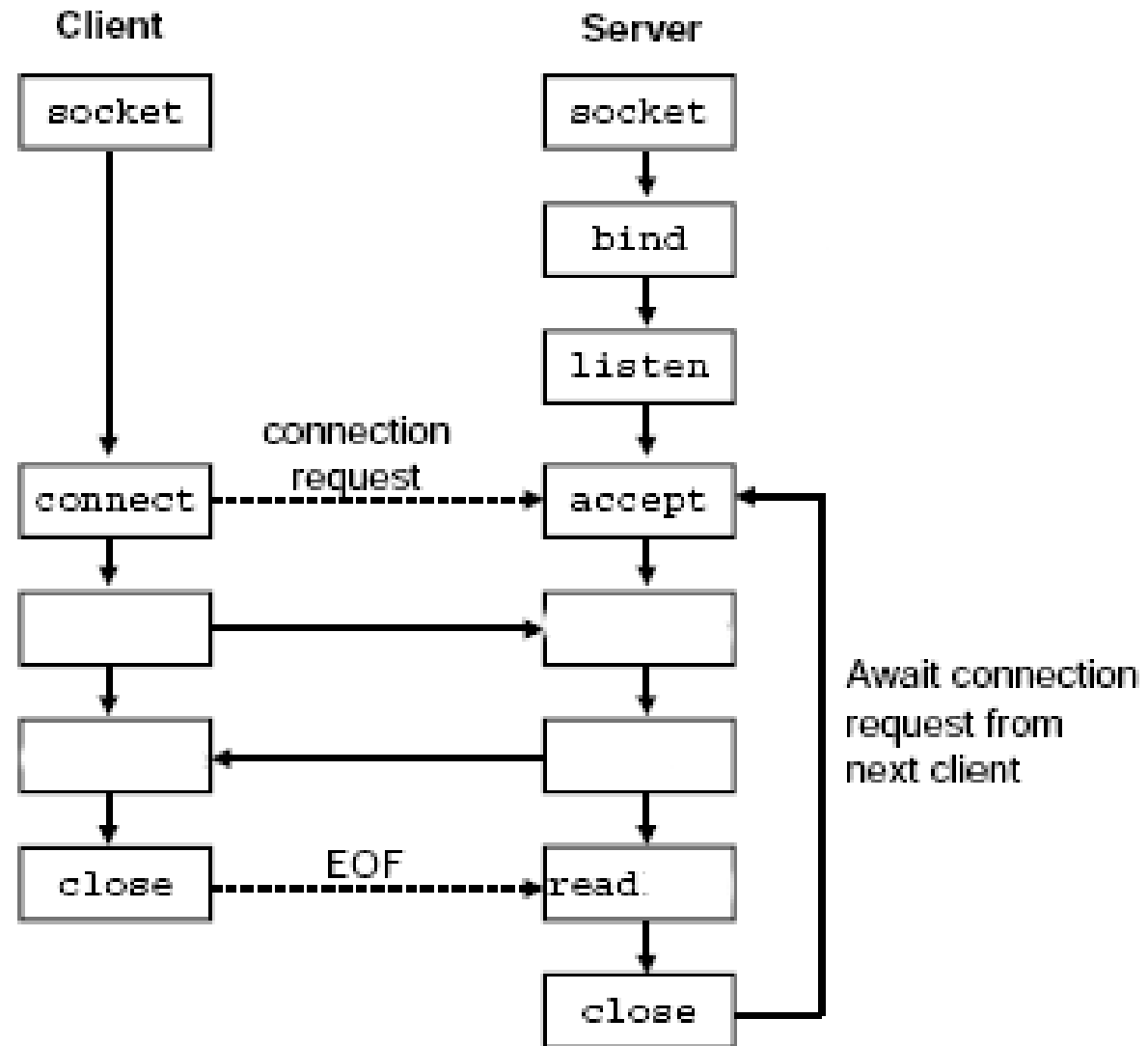
Võrgunduse alused

- ♦ Failideskriptor on avatud failiga seotud täisarv. See fail võib olla avatud võrguühendus, FIFO, terminal, tegelik kettal olev fail, või peaegu misiganes muu.
- ♦ **Unixis on kõik asjad failid!** Kui soovid üle interneti mõne teise programmiga suhelda, teed seda failideskriptori abil.

Socket

- ♦ Socket: viis suhelda teiste programmidega standardseid Unixi failideskriptoreid kasutades
- ♦ Socketeid on erinevat tüüpi, olulisemad:
 - Interneti socketid
 - Unixi socketid

Ülevaade socketi liidsest

Interneti socketid

- ♦ Interneti kasutamiseks on erinevaid socketi tüüpe, mis vastavad kõik mingi TCP/IP protokoll tasemele:
 - *Stream socket*: TCP protokoll
 - *Datagram socket*: UDP protokoll
 - *Raw socket*: Puhas IP pakett

Socketi tegemine

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
int socket(int domain, int type, int protocol);
```

- domain: Protokollide perekond. PF_UNIX, PF_LOCAL Unixi kohalikud protokollid. PF_INET – Interneti perekond, PF_IPV6 – IP v6, PF_APPLETALK jne.
- type: SOCK_STREAM, SOCK_DGRAM, SOCK_RAW jne (levinumad kaks esimest)
- protocol (konkreetne protokoll (enamasti 0))
- tagastab "erilise" failideskriptori

Socket fd

- ♦ Socketi failideskriptor on veidi teiselaadne. Lisaks `read()` ja `write()` käskudele on seal ka spetsiaalsed võrgukäsud `send()` ja `recv()`
- ♦ Socketid, mille tüüp on `SOCK_STREAM` on kahepidise ühendusega.
- ♦ Stream tüüpi socket tuleb enne sinna kirjutamist või sealt lugemist kuhugi ühendada: `connect()`
- ♦ Pärast ühendumist on võimalik lugeda ja kirjutada nii `send()`, `recv()`, kui `read()` ja `write()` abil.
- ♦ Sessiooni lõppedes saab sulgeda `close()` abil.

Näidis

```
int sock  
sock = socket(PF_INET, SOCK_STREAM, 0);  
if (sock == -1) return ERROR;
```

- ♦ Socketi fd on väike positiivne täisarv
- ♦ Väärtus -1 tähistab viga, samuti määratakse errno
- ♦ socket() on süsteemikäsk – TCP/IP on kernelisse sisseehitatud
- ♦ protocol 0 ütleb, et valik toimugu vastavalt perekonnale ja ühenduse tüübile.

Ühenduse loomine

```
int connect(int sockfd, struct sockaddr  
            *serv_addr, socklen_t addrlen);
```

- ♦ sockfd – socket() poolt tagastatud deskriptor
- ♦ Kui socket on SOCK_DGRAM tüüpi, määratakse koht, kuhu ühendutakse
- ♦ Kui socket on SOCK_STREAM tüüpi, luuakse stream tüüpi ühendus
- ♦ Edu korral tagastub 0, ebaedu korral -1 ja errno
- ♦ Stream socketisse saab ühendada vaid korra, datagram socketisse saab uuesti ühenduda

Socketi aadressid

- ♦ Aadressi üldkuju:

```
struct sockaddr {  
    unsigned short sa_family; // address family, AF_xxx  
    char sa_data[14]; // 14 bytes of protocol address  
};
```

- ♦ sockaddr_in interneti jaoks:

```
struct sockaddr_in {  
    short int sin_family; // Address family == AF_INET  
    unsigned short int sin_port; // Port number  
    struct in_addr sin_addr; // Internet address  
    unsigned char sin_zero[8]; // Padding to get correct size  
};
```

- sin_family on AF_INET ja sin_zero tuleb nt memset() abil ära nullida

Socketi aadress (2)

- ♦ Internetiaadress:

```
struct in_addr {  
    unsigned long s_addr; // that's a 32-bit long, or 4 bytes  
};
```

- ♦ Pordi ja võrguaadressi (aga mitte protokoll) baitide järjestus peab vastama võrgu baidijärjestusele (*network byte order*). Sellest järgmisel slaidil.

Hosti ja Võrgu baidijärjestus

Host and Network Byte Order

- ♦ Mitmebaidilist arvu on võimalik järjestada kaht pidi: kõige olulisem bait eespool ning kõige vähemolulisem bait eespool.
- ♦ Esimene neist ongi võrgu baidijärjestus
- ♦ Mõnes masinas on numbrid sisemiselt võrgu baidijärjestuses, mõnes (Intel) mitte.
- ♦ Konverteerimisfunktsioonid:
 - htons() - host to network short
 - htonl() - host to network long
 - ntohs() - network to host short
 - ntohl() - network to host long

Töö võrgunimedega ja aadressidega

```
struct hostent *gethostbyname(const char *name);  
struct hostent *gethostbyaddr(const char *addr, int  
len, int type);
```

- ♦ `gethostbyname()` tagastab hostinimele vastava `hostent` struktuuri.
- ♦ `gethostbyaddr()` tagastab hostinimele, mille pikkus on `len` ja tüübile `type` vastava `hostent` struktuuri. Ainus lubatud `type` on `AF_INET`.
- ♦ Vea korral tagastavad mõlemad `NULL`

Töö võrgunimedega ja aadressidega

```
struct hostent {  
    char    *h_name;           /* official name of host */  
    char    **h_aliases;       /* alias list */  
    int     h_addrtype;        /* host address type */  
    int     h_length;          /* length of address */  
    char    **h_addr_list;     /* list of addresses */  
}  
#define h_addr h_addr_list[0] /* for backward compatibility */
```

h_name The official name of the host.

h_aliases A zero-terminated array of alternative names for the host.

h_addrtype The type of address; always AF_INET at present.

h_length The length of the address in bytes.

h_addr_list A zero-terminated array of network addresses for the host in network byte order. (no need to convert!!!!!!!)

h_addr The first address in h_addr_list for backward compatibility.

Näidis: postit klient

```
/******
```

Simple example of network communication.

The server maintains a collection of up to 10 messages. Clients can connect to post a new message, and then receive all the messages back.

File postit.c

Compile with:

```
gcc -pedantic -Wall -lnet postit.c -o postit
```

```
*****/
```

```
#include <stdio.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <netdb.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include "postit.h"
```

```
int main(int argc, char *argv[]) {

    struct sockaddr_in server; /* Server's address assembled here */
    struct hostent *host_info;
    int sock, i, c;
    char line[MSG_LEN]; /* Buffer to copy from user to server */
    char *server_name;

    /* Get server name from commandline. If none, use localhost */
    if ( argc > 1 )
        server_name = argv[1];
    else
        server_name = "localhost";

    /* Create the socket */
    sock = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0);
    if (sock < 0) {
        perror("creating stream socket");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    host_info = gethostbyname(server_name);
    if (host_info == NULL) {
        fprintf(stderr, "%s: unknown host: %s\n", argv[0], server_name);
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
}
```

postit.c (3)

```
/* Set up the server's socket address, then connect */
server.sin_family = host_info->h_addrtype;
memcpy((char *)&server.sin_addr, host_info->h_addr,
        host_info->h_length);
server.sin_port = htons(POSTIT_TCP_PORT);
        // st. POSTIT_TCP_PORT==1066

if (connect(sock, (struct sockaddr *)&server, sizeof(server)) < 0)
{
    perror("connecting to server");
    exit(EXIT_FAILURE);
}

/* We are connected to the server.
   Read a line from the user, and write it to the socket.
   Read the return value from the server, and print it to the
   screen/standard output.
*/

printf("connected to server %s\n", server_name);
```

postit.c (4)

```
for(i=0; i < MSG_LEN-1 && (c = getchar()) != EOF && c != '\n'; i++)  
    line[i] = c;  
  
line[i] = '\0';  
  
write(sock, line, i+1);  
  
printf("\n\n");  
while ((i = read(sock, line, MSG_LEN-1)) > 0) {  
    line[i] = '\0';  
    printf("%s", line);  
}  
printf("\n\n");  
close(sock);  
  
return 0;  
}
```

Serveri pool: bind()

```
int bind(int sockfd, struct sockaddr *my_addr, int addrlen);
```

- ♦ bind() seob kohaliku socketi kohaliku aadressiga my_addr, mille pikkus on addrlen. Algselt on loodud socket küll seotud protokolliperekonnaga, aga sidumata mingite konkreetsete aadressidega.
- ♦ Enne kui SOCK_STREAM saab minna LISTEN seisundisse, et ühendusi oodata, on vaja bind abil kohalik aadress deskriptoriga siduda.
- ♦ -1 vea korral + errno
- ♦ Teise masinasse ühendumisel on bind kasutamata kohaliku pordiga automaatne.

bind() näide

```
#include <string.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#define MYPORT 3490
main()
{
    int sockfd;
    struct sockaddr_in my_addr;

    sockfd = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0);
    // do some error checking!

    my_addr.sin_family = AF_INET;           // host byte order
    my_addr.sin_port = htons(MYPORT);       // short, network byte
order
    my_addr.sin_addr.s_addr = inet_addr("10.12.110.57");
    memset(&(my_addr.sin_zero), '\0', 8); // zero the rest of the
struct
    // don't forget your error checking for bind():
    bind(sockfd, (struct sockaddr *)&my_addr, sizeof(struct
sockaddr));
```

Serveri pool: listen()

```
int listen(int s, int backlog);
```

- Ühenduste vastuvõtmiseks tehakse kõigepealt `socket()`, siis `bind()` ja seejärel antakse käsuga `listen()` teada soovist võtta vastu sissetulevaid ühendusi. Saabuvad ühendused võetakse vastu käsuga `accept()`. Listen kehtib vaid socketite puhul, mille tüüp on `SOCK_STREAM` või `SOCK_SEQPACKET`.
- `backlog` ütleb, mitut ühendust hoitakse järjekorras. Järjekorra täitumisel võib klient saada teate `ECONNREFUSED` või, kui protokoll lubab, ignoreeritakse seda edasise taas-saatmise huvides

Serveri pool: accept()

```
int accept(int s, struct sockaddr *addr, int *addrlen);
```

- ♦ s on socket, mis on socket() abil loodud, bind() abil seotud ja mis ootab pärast listen() käsku ühendusi.
 - accept() võtab järjekorrast esimese ühenduse, loob selle jaoks **uue** socketi samade parameetrite, kuid erineva deskriptoriga. Kui järjekord on tühi ja socket pole määratud *non-blocking* režiimi, blokeerub programmi töö kuni ühendus saabub. Kui ühendus on *non-blocking* ja järjekord on tühi, tagastub viga. Accept abil ei saa sama ühendust kaks korda vastu võtta, kuid esialgne socket jääb avatuks ja kuulama.

```
fcntl(sockfd, F_SETFL, O_NONBLOCK); // NON-BLOCKING
```


Näidis: listen(), accept()

```
#include <string.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#define MYPORT 3490      // the port users will be connecting to
#define BACKLOG 10      // how many pending connections queue will hold
main()
{
    int sockfd, new_fd;  // listen on sock_fd, new connection on new_fd
    struct sockaddr_in my_addr;    // my address information
    struct sockaddr_in their_addr; // connector's address information
    int sin_size;
    sockfd = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0); // do some error checking!
    my_addr.sin_family = AF_INET;           // host byte order
    my_addr.sin_port = htons(MYPORT);       // short, network byte order
    my_addr.sin_addr.s_addr = INADDR_ANY;   // auto-fill with my IP
    memset(&(my_addr.sin_zero), '\0', 8);   // zero the rest of the struct

    // don't forget your error checking for these calls:
    bind(sockfd, (struct sockaddr *)&my_addr, sizeof(struct sockaddr));
    listen(sockfd, BACKLOG);
    sin_size = sizeof(struct sockaddr_in);
    new_fd = accept(sockfd, (struct sockaddr *)&their_addr, &sin_size);
    ..... .
```

send(), recv()

```
int send(int sockfd, const void *msg, int len, int flags);  
int recv(int sockfd, void *buf,  
         int len, unsigned int flags);
```

- ♦ send() tagastab tegelikult väljaläinud baitide arvu! Kasutaja peab seda kontrollima. Saatke väiksemaid faile.
- ♦ recv() tagastab failipuhvrist loetud baitide arvu või -1 vea korral (ja errno määratakse ka)
- ♦ Kui recv() tagastab 0, tähendab, et vastaspool sulges ühenduse
- ♦ Flag on enamasti 0, man-leht annab lisainfot

sendto() ja recvfrom()

```
int sendto(int sockfd, const void *msg, int len,  
           int flags, const struct sockaddr *to, int tolen);  
int recvfrom(int sockfd, void *buf, int len,  
             unsigned int flags, struct sockaddr *from,  
             int *fromlen);
```

- Sarnanevad send() ja recv()-ga, kuid lubavad ühendamata datagrammisocketitesse saatmiseks aadressi määrata.
- Kui ühendad datagrammisocketi connect() abil, võid ikka send() abil üle UDP infot saata, socketi tüüp ei muutu, puuduv aadress lisandub liideses endas.

Ühenduse sulgemine

```
int close(int sockfd); // lihtsam viis  
int shutdown(int sockfd, int how);
```

- ♦ Viimane pakub rohkem kontrolli:
 - 0 : edasine vastuvõtt keelatud
 - 1: edasine saatmine keelatud
 - 2: edasine saatmine ja vastuvõtt keelatud
- ♦ 0 edu korral -1 vea puhul (+ errno)
- ♦ shutdown() puhul on oluline märkida, et see ei sulge faili, vaid piirab kasutusvõimalusi. Socketi deskriptori vabastab ikka close()

Postit serveri näide

```
/******
```

Simple example of network communication.

The sever maintains a collection of up to 10 messages. Clients can connect to post a new message, and then recieves all the messages back.

```
*****/
```

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <stdio.h>
#include <errno.h>
#include <time.h>
#include <netdb.h>
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
#include "postit.h"
```

```
#define NO_MSGS 10 /* Maximum number of messages on the board */

typedef struct _msg_data {
    char message[MSG_LEN];
    char time[30];
    int used;
} msg_data;

typedef struct _msg_board {
    msg_data entries[NO_MSGS];
    int next;
} msg_board;

/* Function prototypes: */
void get_message(int fd, struct sockaddr_in *addr, msg_board
*board);
void print_board(msg_board *board);
int mk_board(char *buf, msg_board *b);

int sock;
```

```
int main() {
    int client_fd, client_len, i;
    struct sockaddr_in server, client;
    msg_board board;
    char buf[NO_MSGS*(50+MSG_LEN)];

    /*      Initialize the message board */
    board.next = 0;
    for(i=0; i < NO_MSGS; i++){
        board.entries[i].used = 0;
    }

    /*      Start by creating a stream-socket */
    sock = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0);
    if (sock < 0) {
        perror("creating stream socket");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
```

```
/* Bind the socket to the predetermined port */
server.sin_family = AF_INET;
server.sin_addr.s_addr = htonl(INADDR_ANY);
server.sin_port = htons(PORT);

if (bind(sock, (struct sockaddr *) &server,
          sizeof (server)) < 0) {
    perror("binding socket");
    exit(EXIT_FAILURE);
}

/*      Signal that we are ready to accept connections on sock
*/
listen(sock, 5);
```



```
/*      Enter main loop      */
while (1) {
    struct hostent *ht;

    client_len = sizeof(client);
    client_fd = accept(sock, (struct sockaddr *)&client,
                       &client_len);

    if (client_fd < 0) {
        perror("accepting connection");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    ht = gethostbyaddr((char*) &client.sin_addr,
                       sizeof(client.sin_addr),
                       AF_INET);

    if (ht == NULL)
        printf("**gethostbyaddr failed**\n");
    else
        printf("**connection from <%s> **\n", ht->h_name);

    get_message(client_fd, &client, &board);
}
```

```
i = mk_board(buf, &board);  
#ifdef DEBUG  
    printf("%s\n", buf);  
#endif  
    write(client_fd, buf, i);  
  
    close(client_fd);  
  
} // end of while(1) loop  
  
return 0;  
} //end of main()
```

```
/*      Get a message from fd and update the board.  */
void get_message(int fd, struct sockaddr_in *addr, msg_board
*board) {
    int n, next;
    time_t t;
    char *time_p;

    next = board->next;
    n = read(fd, board->entries[next].message, MSG_LEN);
    time(&t);
    time_p = ctime(&t);
    strcpy(board->entries[next].time, time_p);
    board->entries[next].used = 1;
    board->next = (next + 1) % NO_MSGS;
}
```

```
/* Compile board into printable string in buf */
int mk_board(char *buf, msg_board *board){
    int i, n, len;
    len = 0;
    n = (board->next + NO_MSGS ) % NO_MSGS;
    for (i=0; i < NO_MSGS; i++, n = (n+1)%NO_MSGS) {
        len += sprintf(buf+len, "%2d:  ", NO_MSGS-i);
        if (board->entries[n].used != 0) {
            len += sprintf(buf+len, "%s", board->entries[n].time);
            len += sprintf(buf+len, "  %s\n",
                           board->entries[n].message);
        }
        else
            len += sprintf(buf+len, "\n\n");
    }

    return len;
}

/***** END OF EXAMPLE*****/
/* viimane slaid, olge _hästi vaikselt_ kuni näide lõppeb */
```